

af Kongemagtens Betydning efter Forfatningen nu og som den var i 1849, navnlig som den blev fremhævet af afdøde Kammerherre Scavenius. Jeg skal heller ikke nærmere gaa ind paa de Antydninger, som dengang blede fremsatte fra anden Side, men jeg skal gjentage, at denne politiske Doktrin, som man har kaldt den, sikker netop Kongen en fri Stilling uafhængig af nogen Part op over Partierne. Det er dette, man ikke har værget Kongen for fra den anden Side under vore nuværende politiske Kampe, og en saadan Stilling, hvor en Konges Regjering altid kan vide sig i lykkelig Overensstemmelse med Nationen — en saadan Stilling for en Konge er jo aabenbart ogsaa den lykkeligste, man kan skabe ham. Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) kaldte dette en Illusion, han mente, det var en Illusion, hvori vi have levet i 7 Aar, naar vi hævdede denne Ret. Dersom dette er en Illusion, saa have vi ikke levet i den i 7 Aar, men saa have vi levet i den, lige siden man her tillands med Alvor begyndte at søge at faae en fri Forfatning. Dette stemmer med, hvad de begyndende Røster her for over 40 Aar siden udtalte, da der arbejdedes for Friheden, naar det da blev sagt: „Der gives intet Folk, som har hævet sig uden ved egen Kraft, ved egen Udvi-ling, af den er dets Frihed og Sikkerhed, dets Velvære og Rigdom afhængig.“ Det er det Samme, vi sige, at ud af Folket, ved Folkets Kraft skal dets Velvære, dets Frihed og Sikkerhed være afhængig. Det er den samme Lillid til Folket, der aander gennem Udtalelserne fra Arediverne, naar det hedder: „Folket kan, hvad det vil, naar det blot har Mod, thi Mod giver Lykke.“ Jeg fremhæver nogle af de mest fremragende Udtalelser i disse Liber, og jeg siger, gaa vi længere op i Tiden, ogsaa før vi fik Friheden, tage vi de Stænderdeputeredes Adresser om Friheden, finde vi det Samme. Jeg skal ikke opholde Forsamlingen med mange Citater, men jeg vil blot tage det, der ligger os nærmest, de roestilsdte Stænderdeputeredes Adresse, hvori der findes følgende Uttringer: „Kun som frit og selvvirkende vil det danske Folk og den danske Konge med og ved sit Folk vinde Mod og Kræfter til at haand-hæve sin Selvstændighed og sin Ære.“ Det er Uttringer, der falde fuldstændig sammen med vort Krav om Folkets Ret til Indflydelse i vort politiske Liv. Det er imidlertid sandt, at det er ikke nok at opstille en Doktrin, der skal arbejdes derfor, og det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds har Ret deri, at det er ikke nok med en Doktrin; men jeg skal kun gjentage, at jeg tror, der er arbejdet med Gælds i de 7 Aar, og jeg tror ikke, at den politiske Kapital, der er vunden, vil saa let kunne tabes. Men spørger jeg dernæst: lige overfor dette Krav, som Demokratiet har stillet for at hævde Menigmands Ligeberettigelse efter Grundloven med de andre Stæn-

der, og uden i nogen Henseende at ville frænte andre Statsfaktors forfatningsmæssige Ret — ligeover derfor, hvad stiller da Reaktionen? Først hedder det sig, at man for at kunne regjere, skulde have begge Tingene med sig; det er den Forbring, der stilles til en Regjering, og der er Intet at sige derimod. Det er jo bekendt, at vor Forfatning ikke fjender nogen Lov, undtagen den er vedtagen af begge Rigsdagens Thing, og forsaavidt er der Intet at sige til, hvad der, vistnok ved en Misforstaaelse af vor Adresse i 1873, da blev fremsat i en anden Adresse af 1873 paa Landstingets Side. Men senere er man gaaet videre, nu opstiller man, at man kunde regjere, naar man ikke havde begge Thing imod sig. Jeg vil i Forbigaaende tilføje, at man i denne Sommer har været saa opfindsom, at man har ment, at man ogsaa nok endda kunde regjere, selv om man havde begge Thing imod sig; men jeg vil holde mig til, hvad jeg nys sagde, fordi det ligger mere praktisk for, nemlig at man kan regjere, naar man ikke har begge Thing imod sig. Denne Lære er af Reaktionen fremsat imod Demokratiet. Den høitærede Conseilspræsident ansøgte igaar en Undskyldning for sit Skridt af 12te April, idet han nemlig hentede denne Undskyldning fra, hvad der skete den 31te Marts; jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa, thi jeg vil nødig hævden i denne eller andre Henseender tage Brødet ud af Munden paa Udvalgets ærede Ordfører, og jeg tvivler ikke om, at han nærmere vil udvikle dette Spørgsmaal. Jeg skal kun sige, at den ærede Conseilspræsident ikke kunde være uvidende om, og det var da ogsaa noksom kommet frem i Præsens førend den 14de April, at det Skridt, som Folkethinget i fuld Overensstemmelse med sin Forretningsorden og for at hævde en efter Thingets Mening vigtig Bestemmelse i Grundloven, tog den 31te Marts, ikke i mindste Maade var rettet mod Conseilspræsidenten som saadan, men kun havde det Diemed, at vi fik behandlet Finantsloven først. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa, om der var nogen Grund, som Conseilspræsidenten personlig kunde rette nogen Anke mod Thinget for, naar man erindrer hans Stilling ved Sagens tidligere Behandlinger her og tillige erindrer hans Skrivelse til Fællesudvalget. Heller ikke skal jeg komme nærmere ind paa at karakterisere selve det Faktum, at den ærede Conseilspræsident blev fortrydelig heri Thinget over denne Beslutning, og at han i denne Fortrydelse nogle Dage efter gif hen og foretog et Skridt af en saa alvorlig Betydning, som han i alt Fald veed, at den overveiende Del af det danske Folk betragter som et klart og utvetydigt Grundlovsbrud; jeg skal kun sige, at det forekommer mig, at det i alt Fald var en lille Lue, der saaledes kom i Veien for det store Læs; men denne Undskyldning — det er dog altid en Undskyldning, som Ministeren fremspør for dette Skridt, og han har